

16.9.2024

Valtiovarainministeriö

Lausuntopyyntöne 26.8.2024, VM004:00/2024, VN/692/2024

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 36 ja 38 §:n muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 36 ja 38 §:n muuttamisesta.

Suomen Yrittäjät esittää lausuntonaan seuraavaa:

Esitysluonnos sisältää ehdotuksen oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettuun lakiin (OVML) lisättävästä täsmentävästä säännöksestä, jonka nojalla myöhästymismaksua määrättäisiin silloin, kun verovelvollinen on ilmoittanut liikaa palautukseen oikeuttavaa arvonlisäveroa. Esityksen tavoitteena on selkeyttää ja täsmentää myöhästymismaksun määräämistä koskevia säännöksiä ja siten parantaa verovelvollisen oikeusturvaa ja verotuksen ennakoitavuutta sekä edistää verovelvollisten yhdenvertaista kohtelua. Lisäksi tavoitteena on varmistaa, että verovelvollinen täyttää ilmoittamisvelvollisuutensa ja antaa oikean sisältöisen ilmoituksen oikea-aikaisesti.

Myöhästymismaksun määräämistä koskevien säännösten selkeyttäminen on tavoitteena perusteltu ja ymmärrettävä. Luonnoksen mukaan ehdotettu sääntely vastaisi aiemmin voimassa ollutta verotilisäaeräilyä, OVML:n esitöistä ilmenevää lain tarkoitusta sekä ennen korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä KHO 2022:149 sovellettua verotuskäytäntöä. Siltä osin kuin esityksellä on tarkoitus ”palauttaa” aiemmin vallinnut oikeustila, esitys näyttäyty johdonmukaisena ja tukisi myös väärinkäytöstilanteisiin puuttumista nykyistä paremmin.

Kuitenkin erityisesti tahattomissa virhetilanteissa silloin, kun verovelvollinen ei ole saanut hyväkseen liian suurena ilmoittamaansa arvonlisäveron palautuksen määrää, eikä verovelvollisella siten ole ollut todellista maksettavaa valtiolle, sanktioinnin kiristäminen voi kuitenkin johtaa kohtuuttomiin tilanteisiin, mitä ei voida pitää kannatettavana. Todettakoon myös, että esitysluonnoksen toteutus siitä, että ehdotettu sääntely vastaisi OVML:n esitöistä ilmenevää lain tarkoitusta ei nähdäksemme ole yhdenmukainen

korkeimman hallinto-oikeuden edellä viitatusa päätöksestä ilmenevän tulokinnan kanssa.

Pidämme lisäksi kyseenalaisena sitä, että negatiivisen arvonlisäveron ilmoittajalle voitaisiin määrätä myös rikosoikeudelliseen seuraamukseen rinnastettava veronkorotus niissäkin tilanteissa, joissa ilmoitus on Verohallinnon käsiteltävänä ja veroa ei ole tosiasiallisesti palautettu verovelvolliselle eikä veroa ole siten tosiasiallisesti jäänyt valtiolle maksamatta.

Suomen Yrittäjät

Juhana Brotherus
johtaja, pääekonomisti

Laura Kurki
veroasiantuntija